

Bezrobotni niepełnosprawni
i niepełnosprawni poszukujący
pracy niepozostający
w zatrudnieniu w województwie
zachodniopomorskim
- I półrocze 2011 roku -

Wstęp

Bezrobocie, to zjawisko dotyczące całego społeczeństwa. Jego negatywne skutki odczuwane są w różnoraki sposób. Jednakże osoby niepełnosprawne stanowią grupę bezrobotnych, która ze względu na istniejące bariery społeczne, ma największe trudności w uzyskaniu zatrudnienia. Jednocześnie praca daje osobom niepełnosprawnym możliwość pełnego uczestniczenia w życiu społecznym. Jest szansą rozwoju i istotnie wpływa na wzrost samooceny. Nic, więc dziwnego, że dla wielu osób niepełnosprawnych stanowi kwestię priorytetową. Niestety nadal, dość często grupa ta, pod względem aktywności na rynku pracy jest marginalizowana i wyłączana ze społeczeństwa, a ich problemy ze znalezieniem pracy i utrzymaniem jej, są czynnikiem powodującym trudną do zaakceptowania sytuację. Publiczne służby zatrudnienia, dokładają wszelkich starań, aby pomóc osobom niepełnosprawnym powrócić na rynek pracy.

W powiatowych urzędach pracy na pomoc mogą liczyć zarówno osoby niepełnosprawne, którym przysługuje status bezrobotnego jak również te, którym ten status nie przysługuje (rejestrowane są wtedy, jako osoby poszukujące pracy). Pojęcia „bezrobotny” oraz „poszukujący pracy” zostały zdefiniowane w ustawie **z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**. Zgodnie z powyższą ustawą **bezrobotny**, to osoba niezatrudniona i niewykonująca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, bądź, jeśli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie wieczorowym albo zaocznym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Natomiast **poszukujący pracy**, to osoba niezatrudniona, poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz osoba zatrudniona zgłaszająca zamiar i gotowość podjęcia innej pracy zarobkowej lub zatrudnienia w wyższym wymiarze czasu pracy, dodatkowego albo innego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy.

Bezrobotni niepełnosprawni w województwie zachodniopomorskim

Na koniec I półrocza 2011 roku w rejestrach urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego znajdowało się 4,2 tys. osób niepełnosprawnych (10,4% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku), stanowiących 4,1% wszystkich bezrobotnych. W strukturze analizowanej grupy według płci dominowali mężczyźni, których udział kształtował się na poziomie 50,8%. Z analizy danych dotyczących miejsca zamieszkania wynika, że bezrobotni niepełnosprawni są to w zdecydowanej większości mieszkańcy miast tj. 62,2%.

Tabela 1. Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych według miejsca zamieszkania i płci w województwie zachodniopomorskim według stanu na dzień 30.06.2011 r.

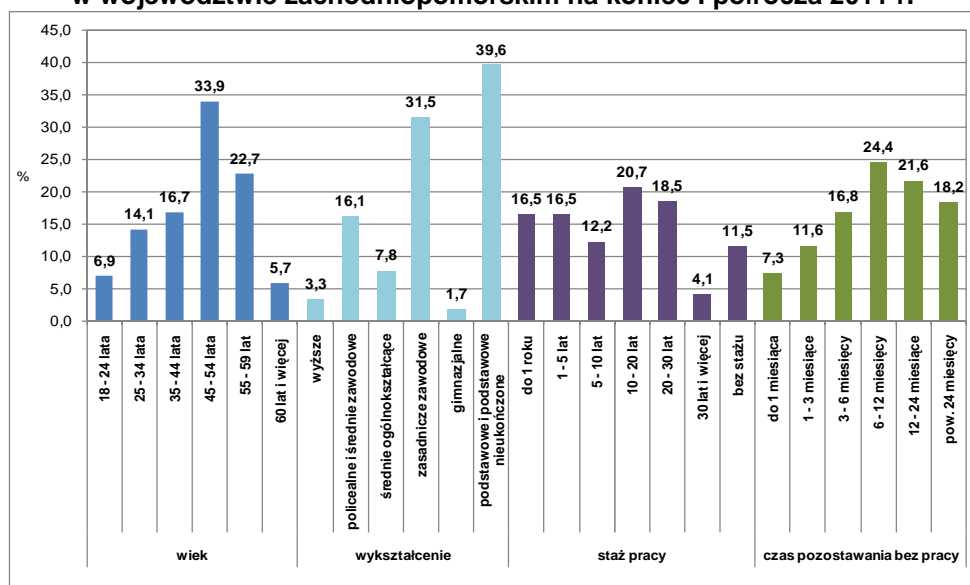
Wyszczególnienie		Niepełnosprawni bezrobotni	
		Liczba	%
Ogółem		4 193	100,0
Miejsce zamieszkania	Miasta	2 903	69,2
	Wieś	1 290	30,8
Płeć	Mężczyźni	2 131	50,8
	Kobiety	2 062	49,2

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych osób niepełnosprawnych na koniec analizowanego okresu znajdowało się 2,5 tys. osób długotrwale bezrobotnych tj. 60% badanej grupy, natomiast kwalifikacji zawodowych nie posiadało 1,4 tys. osób czyli 32,7% niepełnosprawnych bezrobotnych.

Z analizy struktury bezrobotnych osób niepełnosprawnych według wieku wynika, że na koniec I półrocza 2011 roku największą grupę tworzyły osoby w wieku 45 – 54 lata (33,9%), a w dalszej kolejności w wieku 55 – 59 lat (22,7%). W przypadku wykształcenia badanej zbiorowości najliczniejszą grupę stanowiły osoby z podstawowym i nieukończonym podstawowym poziomem edukacji – 39,6%. Odsetek osób posiadających dyplom uczelni wyższej kształtował się na poziomie 3,3%. Najwięcej osób niepełnosprawnych znajdujących się w ewidencji urzędów pracy dokumentowało staż pracy od 10 do 20 lat – 20,7%. Ponad 11% zarejestrowanych nigdy nie pracowało. Blisko $\frac{1}{4}$ osób z badanej grupy pozostawała poza rynkiem pracy od 6 do 12 miesięcy, z kolei osoby nie pracujące ponad 2 lata stanowiły 18,2% zarejestrowanych.

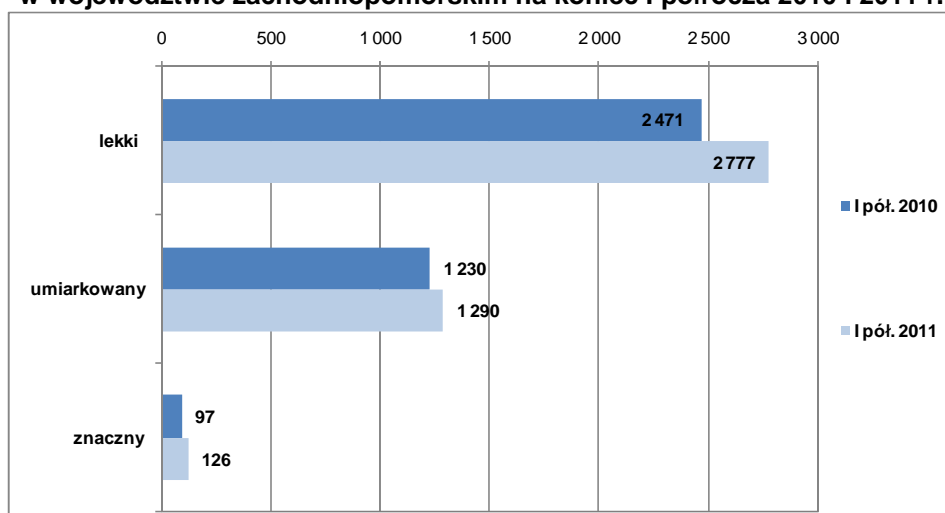
Wykres 1. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych wg wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec I półrocza 2011 r.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

Na wykresie 2 umieszczono dane dotyczące stopnia niepełnosprawności bezrobotnych osób niepełnosprawnych. Wynika z nich, że na koniec I półrocza 2011 roku największą grupę zarejestrowanych stanowiły osoby posiadające orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności – 2,8 tys. osób (66,2%). Umiarkowany stopień niepełnosprawności dotyczył 30,8% zarejestrowanych, z kolei znacznym charakteryzowało się 3% niepełnosprawnych. Porównując koniec I półrocza br. z analogicznym okresem roku ubiegłego zauważalna jest zwyżka w liczbie bezrobotnych osób niepełnosprawnych na każdym z 3 poziomów niepełnosprawności. Największą dynamikę przyrostu odnotowano w grupie osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – o 29,9%, a następnie wśród osób z najmniejszą niepełnosprawnością – o 12,4%.

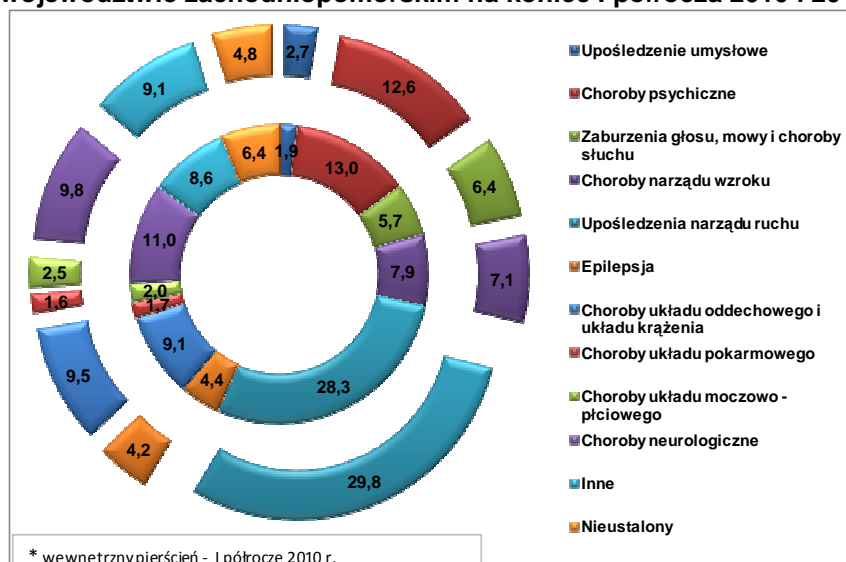
Wykres 2. Bezrobotne osoby niepełnosprawne wg stopnia niepełnosprawności w województwie zachodniopomorskim na koniec I półrocza 2010 i 2011 r.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

Z analizy danych dotyczących rodzaju niepełnosprawności osób bezrobotnych wynika, że najwięcej osób będących w ewidencji urzędów pracy na koniec I półrocza 2011 roku cierpiało z powodu upośledzenia narządów ruchu – 29,8% wobec 28,3% w analogicznym okresie roku poprzedniego. Ponad 10% w badanej grupie stanowiły ponadto osoby z chorobami psychicznymi – 12,6%, co w stosunku do roku 2010 oznacza spadek udziału tejże grupy o 0,4 pkt proc. W porównaniu ze stanem z końca I półrocza 2010 roku największy przyrost w liczbie bezrobotnych zaobserwowano w grupie osób z upośledzeniem umysłowym, o 54,1%, znaczne wzrosty notowano również wśród osób z chorobami układu moczowo – pęciowego, o 35,5% oraz z zaburzeniami głosu, mowy i chorobami słuchu, o 24,4%. Tendencję spadkową odnotowano w przypadku grupy o nieustalonym rodzaju niepełnosprawności (o 16,9%), a także w zbiorowości osób z chorobami neurologicznymi (o 2,1%) i chorobami narządu wzroku (o 0,3%).

Wykres 3. Bezrobotne osoby niepełnosprawne wg rodzaju niepełnosprawności w województwie zachodniopomorskim na koniec I półrocza 2010 i 2011 r.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-07.

W ciągu I półrocza 2010 roku w powiatowych urzędach pracy z Zachodniopomorskiego zarejestrowano blisko 2,9 tys. osób niepełnosprawnych, w tym 47,2% stanowiły kobiety, a co trzeci zarejestrowany posiadał znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności. Wśród włączonych do ewidencji osób, 91% to osoby zarejestrowane po raz kolejny (w tym 51,1% ponownie jako osoba niepełnosprawna). Osoby, które poprzednio pracowały stanowiły 88,6% włączonych do ewidencji w analizowanym półroczu. Z danych ze sprawozdania MPiPS-07 wynika, że w pierwszej połowie 2011 roku z rejestrów PUP wyłączono z ewidencji 3,1 tys. osób niepełnosprawnych, czyli około 2 tys. osób więcej niż zarejestrowano. Główny powód wyłączeń z ewidencji stanowiło podjęcie pracy, które dotyczyło 34,3% wyrejestrowań (1 055 osób). Wyraźną grupę stanowiły również

osoby, które zrezygnowały lub nie potwierdziły gotowości do podjęcia zatrudnienia – 24,4%, a także osoby, które utraciły status osoby niepełnosprawnej – 14%. Ponad 150 osób wyłączono z ewidencji na czas odbywania programu stażu i udziału w pracach społecznie użytecznych. W przypadku podjęć pracy zdecydowana większość osób niepełnosprawnych decydowała się na niesubsydiowane formy zatrudnienia (87,3%). Na subsydiowanych miejscach pracy zatrudniono w I półroczu 2011 roku 134 osoby niepełnosprawne, w tym 20 na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON. Na pracę w ramach robót publicznych zdecydowało się 47 osób, prace interwencyjne wykonywało 30 osób, a działalność gospodarczą rozpoczęło w analizowanym czasie 21 osób niepełnosprawnych.

Tabela 2. Bilans bezrobotnych osób niepełnosprawnych w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2010 i 2011 r.

Wyszczególnienie		I półrocze 2010 r.	I półrocze 2011 r.	I pół. 2011 r. - I pół. 2010 r.
Osoby włączone do ewidencji		2 987	2 881	-106
Osoby wyłączone z ewidencji		2 959	3 076	117
	podjęcie pracy	951	1 055	104
	praca subsydiowana	294	134	-160
	na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON	28	20	-8
	w tym w zakładach pracy chronionej	2	0	-2
	w zakładach pracy chronionej - pozostałe	2	0	-2
	w tym			
	podjęcie działalności gospodarczej	29	21	-8
	prace interwencyjne	60	30	-30
	roboty publiczne	149	47	-102
	praca niesubsydiowana	657	921	264
	w tym			
	praca sezonowa	110	113	3
	podjęcie działalności gospodarczej	19	28	9
w tym	rozpoczęcie szkolenia	143	36	-107
	rozpoczęcie stażu	206	179	-27
	rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0
	rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	140	186	46
	rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	9	17	8
	podjęcie nauki	0	0	0
	odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	58	54	-4
	rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy	708	751	43
	utrata statusu osoby niepełnosprawnej	389	431	42
	inne	355	367	12

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

W I półroczu 2011 roku w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego zaobserwowano mniejszą liczbę osób niepełnosprawnych korzystających z instrumentów rynku pracy oferowanych przez urzędy pracy. Pracę subsydiowaną rozpoczęło w sumie 160 osób mniej niż przed rokiem, tj. mniej osób skierowano na roboty publiczne i prace interwencyjne. Natomiast wyraźny wzrost notowano w przypadku zatrudnienia niesubsydiowanego, o 264 osoby. O tendencji spadkowej można mówić również w grupie osób, które zdecydowały się na program szkolenia, bądź stażu (Tabela 2).

W tabeli 3 zaprezentowano dane dotyczące liczebności bezrobotnych osób niepełnosprawnych, w tym kobiet w powiatach województwa zachodniopomorskiego według stanu na koniec pierwszej połowy br. Wynika z nich, że odsetek osób z orzeczoną niepełnosprawnością był większy niż w województwie zachodniopomorskim (4,1%) w powiatach Miasto Koszalin – 8,3%, sławieńskim – 6,1%, szczecineckim – 5,8%, myśliborskim – 5,2%, stargardzkim – 5,1%, koszalińskim – 5,0%, kołobrzeskim – 4,9%, białogardzkim – 4,8%.

Tabela 3. Bezrobotne osoby niepełnosprawne w powiatach województwa zachodniopomorskiego na koniec I półrocza 2011 r.

Powiat	Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych	Udział % osób niepełnosprawnych	Bezrobotne osoby niepełnosprawne - kobiety	Udział % niepełnosprawnych kobiet w ogólnej liczbie osób niepełnosprawnych
Białogardzki	4 730	227	4,8	108	47,6
Choszczeński	3 956	83	2,1	44	53,0
Drawski	5 156	152	2,9	78	51,3
Goleniowski	5 324	157	2,9	95	60,5
Gryficki	4 203	148	3,5	88	59,5
Gryfiński	5 327	181	3,4	104	57,5
Kamieński	3 287	41	1,2	24	58,5
Kołobrzeski	2 940	144	4,9	52	36,1
Miasto Koszalin	5 446	453	8,3	192	42,4
Koszaliński	4 971	247	5,0	124	50,2
Łobeski	3 185	23	0,7	6	26,1
Myśliborski	3 746	193	5,2	97	50,3
Policki	4 120	103	2,5	63	61,2
Pyrzycki	3 470	43	1,2	20	46,5
Sławieński	3 763	228	6,1	102	44,7
Stargardzki	7 431	379	5,1	199	52,5
Szczecinecki	6 924	401	5,8	225	56,1
Świdwiński	3 775	122	3,2	63	51,6
Miasto Świnoujście	1 213	37	3,1	18	48,6
Wałecki	3 499	136	3,9	66	48,5
Miasto Szczecin	16 838	695	4,1	294	42,3
Zachodniopomorskie	103 304	4 193	4,1	2 062	49,2

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

Na podstawie analizy struktury bezrobotnych osób niepełnosprawnych w rejestrach PUP według płci, wnioskować należy, że największa różnica między liczbą kobiet i mężczyzn charakterystyczna była dla powiatu polickiego i goleniowskiego, gdzie kobiety stanowiły odpowiednio 61,2% i 60,5%. W 10 innych powiatach odsetek kobiet również kształtował się na poziomie wyższym niż 50%. Natomiast zdecydowanie najmniejszy udział kobiet z orzeczoną niepełnosprawnością odnotowano w powiecie kołobrzeskim tj. 36,1% ogółu niepełnosprawnych.

W ciągu I półrocza 2011 roku w urzędach pracy w Zachodniopomorskiem zarejestrowano 835 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które kierowano do osób niepełnosprawnych, co stanowiło 4,1% wszystkich ofert zatrudnienia. Z tejże grupy

107 dotyczyło pracy subsydiowanej, 55 sezonowej, a 36 pochodziło z zakładów sektora publicznego. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego zaobserwowano przyrost w liczbie wakatów i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych o 53,2%. Największy odsetek ofert pracy dla analizowanej grupy stanowiły zgłoszone w urzędach pracy w Szczecinie i Koszalinie, odpowiednio 44,6 i 16,9%. Natomiast ani jedna oferta nie została zarejestrowana w badanym półroczu w pośredniakach na terenie powiatu kamieńskiego, łobeskiego oraz Miasto Świnoujście.

Niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu w województwie zachodniopomorskim

Według danych z końca czerwca 2011 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy znajdowało się ponad 1 tys. osób niepełnosprawnych, które poszukiwały pracy i nie pozostawały w zatrudnieniu tj. 10,3% mniej niż przed rokiem. Osoby z analizowanej kategorii stanowiły 52,9% wszystkich osób bezrobotnych poszukujących pracy. W strukturze badanej grupy według miejsca zamieszkania większość tj. $\frac{3}{4}$ osób pochodziło z obszarów miejskich, Z analizy danych dotyczących płci wynika, że większy odsetek stanowili mężczyźni – 59,7% poszukujących zatrudnienia.

Tabela 4. Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu według miejsca zamieszkania i płci w województwie zachodniopomorskim według stanu na dzień 30.06.2011 r.

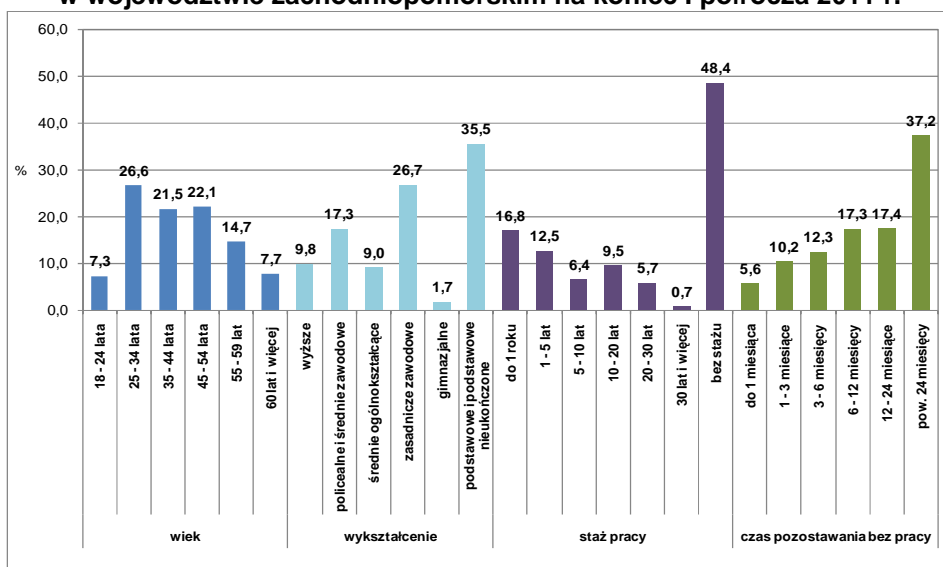
Wyszczególnienie		Niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	
		Liczba	%
Ogółem		1 022	100,0
Miejsce zamieszkania	Miasta	775	75,8
	Wieś	247	24,2
Płeć	Mężczyźni	610	59,7
	Kobiety	412	40,3

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

W badanej grupie niepełnosprawnych poszukujących pracy ponad połowa to osoby długotrwale bezrobotne (527 osób), natomiast ponad $\frac{1}{3}$ zarejestrowanych stanowiły osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych.

Na wykresie 4 przedstawiono strukturę osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu według wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy na koniec pierwszego półrocza 2011 roku. W przypadku wieku badanej zbiorowości największą ponad 25% grupę stanowiły osoby w wieku 25 – 34 lata. Więcej niż 20% osób poszukujących pracy mieściło się również w przedziałach wiekowych 45 – 54 lata i 35 – 44 lata. W badanej grupie 35,5% osób posiadało wykształcenie podstawowe, bądź też nie zakończyło edukacji na tym poziomie nauczania. Dyplom uczelni wyższej posiadało blisko 10% poszukujących pracy (w grupie osób bezrobotnych niepełnosprawnych było to 3,3%). Prawie połowa zarejestrowanych z rozpatrywanej kategorii nie dokumentowała jakiegokolwiek stażu pracy, a jeżeli już miała doświadczenie zawodowe, to zwykle kilkuletnie. Z analizy struktury osób poszukujących pracy według czasu pozostawania poza zatrudnieniem wynika, że im dłuższy czas spędzony poza rynkiem pracy tym większa liczba zarejestrowanych. Długoterminowym bezrobociem (ponad 24 miesiące) charakteryzowało się 37,2% oczekujących na zatrudnienie.

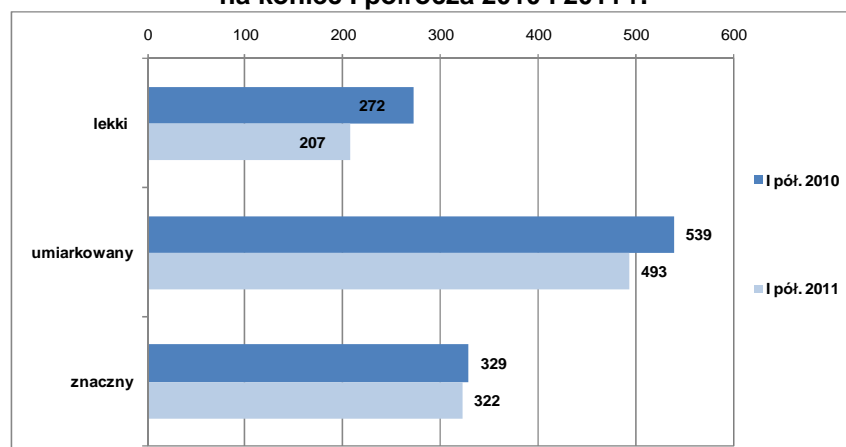
Wykres 4. Struktura osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu wg wieku, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec I półrocza 2011 r.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

Z analizy struktury osób niepełnosprawnych poszukujących pracy według stopnia niepełnosprawności wynika, że największą grupę reprezentowały osoby z orzeczonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, tj. 48,2%. W porównaniu ze stanem w analogicznym okresie roku ubiegłego zauważa się spadki w liczbie zarejestrowanych w każdym z trzech poziomów niepełnosprawności, a największy w grupie osób z najmniejszą niepełnosprawnością, o 23,9%. Z porównania dwu analizowanych grup osób niepełnosprawnych tj. bezrobotnych oraz poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu wnioskować należy, że istnieją wyraźne różnice w udziale procentowym osób według stopnia niepełnosprawności, szczególnie w przypadku osób ze stopniem lekkim i znacznym. W grupie pierwszej dominują osoby ze stopniem lekkim, a w drugiej z umiarkowanym.

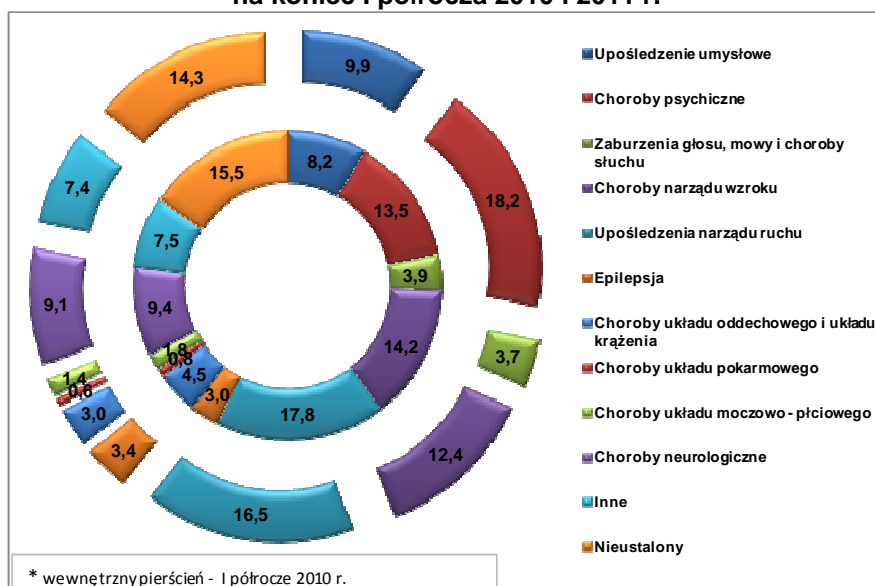
Wykres 5. Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu wg stopnia niepełnosprawności w województwie zachodniopomorskim na koniec I półrocza 2010 i 2011 r.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

Na wykresie 6 zaprezentowano strukturę osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu według rodzaju niepełnosprawności na koniec pierwszej połowy 2010 i 2011 roku. Zauważyć należy, że w analizowanym okresie największa liczba zarejestrowanych to osoby posiadające zaświadczenie o chorobie psychicznej – 18,2%. Na poziomie wyższym od 10% kształtował się ponadto odsetek osób z upośledzeniem narządów ruchu, chorobami narządów wzroku oraz z nieustalonym schorzeniem. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego odnotowano wzrost liczbowy wśród poszukujących pracy w grupie osób z upośledzeniem umysłowym, o 7,4% i cierpiących na epilepsję, o 2,9%. Spadki zaobserwowano w pozostałych grupach schorzeń, z czego największe o ponad 30% w przypadku osób z chorobami układu oddechowego i układu krążenia, chorobami układu pokarmowego oraz chorobami układu moczowo – pęciowego.

Wykres 6. Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu wg rodzaju niepełnosprawności w województwie zachodniopomorskim na koniec I półrocza 2010 i 2011 r.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

W ciągu I półrocza 2011 roku w powiatowych urzędach pracy włączono do ewidencji 410 osób ze statusem osoby niepełnosprawnej poszukującej pracy i niepozostającej w zatrudnieniu. W grupie tej 36% stanowiły kobiety, a $\frac{3}{4}$ osób charakteryzowało się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Wśród włączonych do ewidencji znajdowało się 315 osób zarejestrowanych po raz kolejny, w tym 204 ponownie jako osoba niepełnosprawna. Przed zarejestrowaniem się w PUP pracę wykonywało 247 osób poszukujących pracy. Z analizy bilansu osób z badanej grupy wynika, że w I półroczu br. z ewidencji wyłączono 490 osób, czyli o 80 więcej niż zarejestrowano w tym okresie. Dominujący powód wyrejestrowań wynikał z rezygnacji lub nie potwierdzenia gotowości

do podjęcia pracy, tj. 71%. Dla porównania zatrudnienie w analizowanym okresie, głównie niesubsydiowane, znalazło zaledwie 3,1% poszukujących pracy. W porównaniu z I półroczem 2010 roku zauważalna jest mniejsza liczba osób, które zdecydowały się zarówno na niesubsydiowane, jak i subsydiowane formy zatrudnienia, na co wpływ ma w głównej mierze wielkość środków przeznaczonych na aktywizację zawodową, którymi dysponują urzędy pracy. Program stażu w analizowanym okresie rozpoczęło 38 osób poszukujących pracy, czyli o 26 mniej, niż w pierwszej połowie 2010 roku, z kolei w przypadku programu szkoleń, w tej formie aktywizacji uczestniczyły o 3 osoby więcej niż miało to miejsce przed rokiem.

Tabela 5. Bilans osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2010 i 2011 r.

Wyszczególnienie		I półrocze 2010 r.	I półrocze 2011 r.	I pół. 2011 r. - I pół. 2010 r.
Osoby włączone do ewidencji		572	410	-162
Osoby wyłączone z ewidencji		583	490	-93
	podjęcie pracy	28	15	-13
	praca subsydiowana	8	1	-7
	na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON	2	1	-1
	w tym w zakładach pracy chronionej	0	0	0
	w zakładach pracy chronionej - pozostałe	0	0	0
	podjęcie działalności gospodarczej	5	0	-5
	prace interwencyjne	1	0	-1
	praca niesubsydiowana	20	14	-6
	praca sezonowa	1	1	0
	podjęcie działalności gospodarczej	1	0	-1
	rozpoczęcie szkolenia	2	5	3
	rozpoczęcie stażu	64	38	-26
	rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0
	rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	0	0	0
	podjęcie nauki	0	0	0
	rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy	384	348	-36
	utrata statusu osoby niepełnosprawnej	55	55	0
	inne	50	29	-21

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-07.

Na koniec I półrocza 2011 roku w rejestrach urzędów pracy znajdowało się łącznie ponad 1 tys. osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu. Głównie były to osoby zarejestrowane w PUP Szczecin i Koszalin (w każdym ponad 100 osób), gdzie stanowiły one odpowiednio 62,5 i 52,9% z ogółu poszukujących pracy. Z danych zawartych w tabeli 6 wynika ponadto, że w trzech powiatach tenże odsetek kształtuje się na poziomie wyższym niż 70% tj. powiat białogardzki, pyrzycki, kamieński. Jest to zdecydowanie więcej aniżeli w powiecie gryfińskim, gdzie wyliczono 17,6% udziału badanej grupy. Różnice zauważalne są także w przypadku struktury niepełnosprawnych poszukujących pracy według płci. Kobiety stanowią większość w powiecie białogardzkim – 58,3%, a w powiatach choszczeńskim i koszalińskim rozkład płci jest równy. Zdecydowanie

mniejszy odsetek kobiet poszukujących zatrudnienia zaobserwowano w powiatach łobeskim i Miasto Świnoujście, w obydwu po 16,7%.

Tabela 6. Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu w powiatach województwa zachodniopomorskiego na koniec I półrocza 2011 r.

Powiat	Liczba bezrobotnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu	Liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu	Udział % osób niepełnosprawnych poszukujących pracy w ogólnej liczbie poszukujących pracy	Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu - kobiety	Udział % niepełnosprawnych kobiet poszukujących pracy w ogólnej liczbie osób niepełnosprawnych poszukujących pracy
Białogardzki	63	48	76,2	28	58,3
Choszczeński	14	6	42,9	3	50,0
Drawski	86	40	46,5	15	37,5
Goleniowski	62	22	35,5	6	27,3
Gryficki	94	50	53,2	17	34,0
Gryfiński	221	39	17,6	16	41,0
Kamieński	81	58	71,6	26	44,8
Kołobrzeski	42	16	38,1	7	43,8
Miasto Koszalin	191	101	52,9	40	39,6
Koszaliński	59	30	50,8	15	50,0
Łobeski	23	12	52,2	2	16,7
Myśliborski	57	33	57,9	15	45,5
Policki	91	61	67,0	26	42,6
Pyrzycki	68	49	72,1	22	44,9
Sławieński	71	34	47,9	14	41,2
Stargardzki	62	34	54,8	16	47,1
Szczecinecki	128	89	69,5	30	33,7
Świdwiński	86	39	45,3	13	33,3
Miasto Świnoujście	26	6	23,1	1	16,7
Wałecki	46	30	65,2	10	33,3
Miasto Szczecin	360	225	62,5	90	40,0
Zachodniopomorskie	1 931	1 022	52,9	412	40,3

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPIPS-07.